GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Joi'a si Dumines'a, Fói'a, candu concedu ajatóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $^1/_4$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2^1/_2$ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXVIII.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 75. **Brasiovu 11 Novembre 30 Octobre** **1875.**

Care pe care?

Ne aducemu bine aminte, ca inainte de 14—15 ani, pre candu se jocase prim'a proba de infratire, din partea romaniloru s'a pusu intre alte conditiuni cathegorice, inca si aceste: Legile aprobatali aduse spre infami'a natiunei romanesci si spre omorirea ei, se se abróge prin potestatea legislativa; existenti'a nóstra nationale romanésca se fia asecurata si garantata prin legi fundamentali, care se fia confirmate prin juramentu, in catu nimeni se nu mai cutedie a subumină séu pe facia, séu intr'ascunsu vietí'a nóstra nationale.

Dupace ajunseramu la anii 1863—5, aceia la a caroru adressa suná conditiunile nóstre, -si facura urechi'a tóca, ei se trasera la o parte, asteptandu alte dile mai prospere pentru planurile loru cu totulu oppuse drepturiloru nóstre.

Ca de optu ani incóce au esitu, anume in Transilvani'a cati-va publicisti ca Koos, bar. Orbán Lászlo si alti mai multi, cari tieu, ca in politica ori-ce midiulóce suntu permisse, si ca este lucru ridiculu a pretende si a cautá morala in politica. Acei ómeni intórsera lucrulu dicundu: Ce ve totu vaietati asupra maghiarisarii? Noi nu facemu mai multu decatu a rechiamá in sinulu nostru pe acea multime mare de maghiari, pe cari 'i-ati valachisatu voi. Deci déca noi infiintiamu scóle maghiare cu banii statului si cu ai comuneloru, preste totu pe unde ajungemu, nu o facemu acésta ca cuceritori, ci cu dreptulu innascutu noue de a ne conserva nationalitatea cu limb'a, de a converti pe renegatii nostri, cari locuindu in apropiarea vóstra si aflandu-se in comunicatiune de tóte dilele cu voi, au trecutu in castrele vóstre. Foiletonistulu celu din „Hon" despre care se vorbise si in anulu trecutu, merse cu impertinenti'a si mai departe dicundu: Partea cea mai mare a locuitoriloru Moldaviei au fostu maghiari, carii apoi s'au valachisatu, adica dupa elu maioritatea fù inghitita de catra minoritate.

Noi nice pana acuma nu amu prea tacutu ori candu amu datu preste propagande si stratageme de natur'a celoru atinse aici, pre catu reutatióse, pre atata si absurde, care calca in pitióre intregu adeverulu istoricu. Mie inse -mi vene a crede, ca ori-catu ne vomu apará pe terrenulu acesta, nici-odata nu ne-amu aparatu de ajunsu. Observati bine, ca ei repetu sub diverse forme, la tóte ocasiunile, acelasiu neadeveru, cu scopulu invederatu de a seduce pe potestatea legislativa, pe curte si opiniunea publica din Europ'a, cá in fine acesteia se-i fia mila si pomana de straneputii legislatoriloru din Aprobate si, se dè preste nasu valachiloru, se pedepsésca pe mielu pentru impertinenti'a, cu care s'a portatu catra lupu.

Minunate si de nespusu pretiu suntu numerósele documente adunate in acésta materia de catra betranii nostri pana in dilele nóstre, adeca pana la Actele si Fragmentele si pana la Archivulu publicate de catra celu mai eruditu barbatu venerabile, din cati au avutu si au iubitu natiunea nóstra aici in Transilvani'a; déra tocma pentru acésta se nu incetamu a trage attentiunea lectoriloru catra acelea collectiuni scumpe, se facemu cá ele se ajunga averea totororu, éra nu se remana cunoscute numai in cercuri marginite. Din acele documente se vede cá la lumin'a sórelui, care fusese lupulu si care mielulu.

Eu credu, ca in tempuri nefaste precumu suntu si acestea ale nóstre, „Gezet'a" nu ar' vení in conflictu cu vechi'a sa programa, candu ar' atinge si ea acele documente, celu pucinu provocandu-se la ele si dandu prin acésta ocasiune, cá ómenii iubitori de adeveru se le caute la loculu loru si se le studiedie asiá precum merita se fia studiate de noi si de toti successorii nostri, cu folosu ne asemenatu mai mare decatu perdiendu-si tempulu scumpu cu diatribe minutióse, care nu ne facu onóre de locu. Romanii au perdutu din elementulu loru nationale in cei 350 de ani din urma prin forti'a impregiurariloru, prin fortia majore, celu pucinu atata, catu au perdutu slavii din Turci'a européna. Déra afirmatiuni cumu este si acésta, ceru cá se fia si adeverite cu probe de ajunsu. Deci ne vomu incercá si noi a relevá cele scrise de altii in acésta materia de interessu supremu.

Poterile morale ale poporului romanescu in comparatiune cu ale altora.

Pessimistiloru nostri le-a casiunatu cá se aduca pe poporulu nostru in desperatiune nu numai despre venitoriu, ci si despre caracteru, despre simburele seu morale. Dupa acesti ómeni fatali pentru natiunea nóstra, poporu mai miserabile, mai corruptu si mai lipsitu de poteri vitali cá alu nostru nu este altulu pe faci'a pamentului; Sodom'a si Gomor'a, Ninive si Babilonu, Corinthulu datu flacariloru de Mumniu si Rom'a Cesariloru, Bizantiulu greciloru si Parisulu Ludoviciloru n'au intrecutu pe valachi in corruptiune. Asia spune pessimistiloru fantasi'a loru cea bolnava cá si plumanile, cá si ficatii si rinichii loru. Se fimu inse bine incredintiati, ca provedinti'a si geniulu acestui poporu va da de minciuna pe toti profetii de calibrulu acestora, precum dedese Jehova pe hebeuculu de profetu Jidovescu, care se retacise pe la Ninive.

Ce credi Dta, óre au profetii nostri de rangulu lui Vileam vre o programa? Eu nu credu se o aiba, séu déca si voru fi avendu vreuna, trebue se fia scurta de códa, spre a poté fi executata de joi pana mai apoi. Unu individu ori-care, inca pe atatu de geniale dotatu dela natura cu facultati eminente, voindu a face parentii lui cumu se dice O mu din elu, are trebuintia de 20—25 de ani pana se-i póta dice: acumu dragulu tatei mai vediti si tu de capulu teu. Déra acesti dascali si nostri ce voru ei? Cá in duoi, séu fia si in duodieci de ani, se dea educatiune unui poporu de mai multe milióne, si ce educatiune? dupa capitiulu si garganuli loru, si cu methodulu invetiatu dela dascalulu de romanesce alu fericitului Const. Negrutiu, séu mai bine dela dascalii din secululu trecutu, dintre carii apucasem si eu pe unulu, carele vedendu, ca unu lalau de 18 ani nici-decumu nu poté sillabisá asia: Dobro-Az-Ritia—Dar, Lude-Az-Tverdo—Lat etc., apucá ce-i veni mai la indemana, adeca din intemplare o furca de feru si incepù a-lu blaní cu ea, pana ce sari o preotésa curagiósa si-i smanci furc'a din mana. A esi in midiuloculu piatiei si a strigá: Mei ómeni de nimicu, tradatori miserabili toti dela vladica pana la opinca, voi pitici corrupti, voi idiotiloru, nebuniloru, slugoi blastemati, veniti incóce, se ve damu noi educatiune, se ve facemu ómeni de omenia, se ve corregemu noi moral'a, se ve ducemu la scól'a nóstra de politica superióre; mai in scurtu, se facemu natiune din o ciurda de vite ce sunteti, — ce methodu este acesta? Au nu vedu ei, ca acestu modu de tractare cu ómenii li face pe toti, cá se fuga de asemenea dascali arroganti si pedanti precum si fugu in adeveru.

Domnulu meu, una din problemele vietiei nóstre a fostu cá se ne facemu unu studiu din caracterulu si din tóte aplecarile poporului nostru, atatu in tienuturi locuite numai de romani, catu si in cele amestecate. Amu inceputu acestu studiu de atunci, decandu caletorindu pe la scólele din tiéra, vedeam la fia-care comuna cate una parechia de furci, éra pe alocurea si cate una tiépa asiediata alaturea cu furcile, éra in faci'a acestoru representante ale libertatiei baijocurite cá constitutionale, pe unu altu dealu cruci de lemnu. Amu continuatu acestu studiu pre candu -mi cadiusera mai antaiu in mana collectiunile de legi conoscute sub titlu: Approbatae et Compilatae constitutiones regni Transilvaniae, in care citeamu despre natio tolerata, insulte asupra episcopiloru, clerului, poporului, ameritiare cu furci pentru alu dolles furta de obiecte in valóre de doi fiorini, pre candu asistámu totudata la executiuni crudele, cu cate 25—50 de betie, cu nuiele moiate in saramura, cu corbaciu de pele din trei curele, cu puneres in falanga, cu inchiderea in cotetiu si afumarea cu baligariu uscatu, cu ferecarea de pitióre si cotu la cotu. Iti aduci amente, cumu suspinámu adesea cá juni simpli si naivi dicundu pe ardelenesce: Vai de mine si de mine, déra óre asia se fia de blastematu neamulu nostru, in catu se se impla temnitiele aprópe numai cu romani? Mai tardiu, dupa-ce inceparamu se ne mai cócemu si noi prin etate, lectura, experientia, caletorii in tieri straine, éra mai vertosu dupace ne saturaramu de lectur'a nenumerateloru insulte aruncata in faci'a poporului nostru anume de catra historiografii, geografii, publicistii si barbatii de statu ai unguriloru si ai asiiloru, perdiendu-ne si noi patienti'a, simtiramu necessitatea cá se ne punemu pe studiu comparativu, se pornimu adeca cercetare catu se póte mai exacta nu numai asupra caracterului romanescu, ci totu-odata si asupra naturei, educatiunei, instructiunei, institutiuniloru, legiloru, datineloru, applecariloru, caracterului altoru popóra conlocuitórie in Dací'a si in Panoni'a; dupa acesta ne-amu adoperatu a ne castigá informatiuni si despre alte popóra europene, inse asia, cá amu tienutu totu-d'auna din aintea ochiloru nostrii conditiunile sociali, politice, eclesiastice, intre care se afla fia-care din ele. Resultatulu observariloru nóstre de 45 de ani a fostu, ca amu vediutu si vedemu destule popóra, mai multu séu mai pucinu inaintate in arte si scientia, séu cumu se dice, mai civilisate in sensulu modernu, decatu suntemu noi romanii, nu cunóscemu inse nici-unu poporu, care se aiba respectu mai mare de legile moralei si de preceptele religiunei; din contra, cunóscemu destule popóra, care tocma in acestu punctu stau mai pre diosu decatu poporulu nostru. Cu alte cuvente: ori-cate defecte se avemu noi, pe care nu le potemu ascunde si nu trebue se le negamu, déra suntu alte popóra ce au neasemenatu mai multe de catu noi, care inse totu nu despera cá pessimistii nóstrii. Se nu ne insiele nici-decumu acelu lustru alu civilisatiunei, sub a carui masca se comittu atatea milióne de fara-delegi, crime diabolice de care noi nu avemu nici idea, si la a caroru audire ti-se face perulu maciuca; nici se ne spariemu vediendu,

ca inchisorile suntu poporate de mai multi romani cá de alte nationalitati, ci se reflectamu intre altele, ca se póte usioru, cá din maioritatea tierei se ésa mai multi ómeni stricati cá din minoritate; in fine ar' trebui se vedemu si noi, ca popórale privilegiate au avutu — celu pucinu pana in dilele nóstre — multime nenumerata de criminali, furi, hoti, rapitori, insielatori, falsificatori, perjuri, tetiunari, adulteri, ucigasi, mestecatori de veninu si alti criminali mari, privilegiati, carii adeca séu nu se pedepsiea de locu, séu numai usioru, pentru ochii lumei. A produce aici exemple, ar' insemná, ca vrei se cari apa in mare. Chiaru inse, candu amu vol se ne folosimu de exemple, nu le-amu luá pe acele dela cetatile cele mai mari ale Europei si Americei, cá se nu ni se impute, ca spre a inchide gurile adversariloru nostri, ne aleseramu tocma punctele acele centrali ale lumei, in care -si cauta scaparea miile de strengari vagabundi si criminali din tóte classile locuitoriloru. Asia nu ne provocamu de ex. la registrele politiiloru si ale procuroriloru din Budapest'a si Vien'a; nu vomu reflectá pe lectori la placatele lipite pe pareti in cetatile cele mari ale Germaniei in care citesci: Pazi-ti-ve pung'a si horologiulu *); nici ii vomu tramite in acea suburbe a Berlinului, in care locuescu mai totu furi si asasini, alu caroru cuibu nu-lu sparge nici chiaru una politia cum este cea prussiana; in fine se nu mergemu nici la Parisu si Londonu, pe unde se afla companii de asia numiti garotteur-i, adeca sugrumatori, cari pretiuescu viéti'a ómeniloru catu si pe a puiloru de gaina. Germaniloru le place prea multu se se numésca poporulu celu mai civilisatu, celu mai religiosu si mare moralistu. Mergeti déra pe la satele si orasiele mici din Germani'a, cá se invetiati moralitate si se ve civilisati. Acolo apoi veti afiá, de ex. in partea muntósa a Bavariei, ca abia este domineca lasata de Ddieu, in care se nu se omóre séu incai schilavésca cate doi trei ómeni in urmarea batailoru barbare, ce se producu intre ei catu din betía, catu din vindicte familiarie, buna-óra cá in Albani'a, in Dalmati'a si Croati'a. In cele mai multe parti ale Germaniei fetele dela **sate** se marita parte mare numai dupace au cate unulu séu si doi copii nascuti din patu nelegiuitu (bastardi, copii de lele). Si déca dv. numerati pe robii din temnitiele Daciei dupa nationalitati, mergeti de'i numerati si in Germani'a si trageti proportiunile dupa populatiune. Prinsorile Germaniei in mani'a miiloru de scóle si a dieciloru de mii de dascali si docenti, suntu nespusu de populate. Se mai reflectamu, ca Germani'a lapeda din sinulu seu pe fia-care anu multe mii de ómeni corrupti, cari trecu in Americ'a, Australi'a, éra altii vinu incóce, la Ungari'a, Daci'a si se impingu pana la Constantinopole; ca-ci adeca nemtii, cati vinu pe la noi, nici-decumu nu aducu toti diploma de moralisti **), ci mai vinu si cá odinióra **gotii**. Déra functionarii publici din Germani'a? Ori-cate defecte morali se aiba functionarii de nationalitate romana din tóta Daci'a, adeca si cei din Romani'a propria, si ori-catu se fia functionarii germani superiori in sciintia, pusi inse intre aceleasi impregiurari si conditiuni acolo in patri'a loru, nici catu unu graunte de macu nu suntu mai buni decatu cei dacoromanesci, si acestia nu suntu mai rei decatu ceia. Aici inca amu poté produce mii de exemple, care se culegu acolo la faci'a locului. Romanii inse ar' poté fi mai stricati decatu altii, ar' avé inse cuventulu se se escudie cu desastrele ne mai audite ale patriei loru, cu tirani'a straina ce apasase, si in unele tieri mai apasa cerbicea loru, cu corruptiunea sisthematica infiltrata loru totu de straini cu scopu de a-i perde; déra cu ce-si potu spalá germanii corruptiunea loru? Cu ce voru escusá ei pe acei domnitori nationali si loru, cari pana eri-alaltaeri facea comerciu formale la Americ'a cu ómeni vendiendu-i pe bani, cumu se vendu negrii din Afric'a? Si cine va mai sterge din istori'a Germaniei **haremurile** pe care le tienea principii si aristocratii loru? Si jus primae noctis, si cate sieptedieci optudieci de bastardi ai unora din trensii, pe cari'i numera chronicele loru pana in tempurile nóstre.

(Va urmá.)

---

*) „Es wird vor Taschendieben und Uhrenabzwickern gewarnt." Die Polizei.

**) „Deutschland stösst aus Überfülle an Bevölkerung so und so viel Tausende jährlich als Ausschuss von sich." (Reise-briefe aus Deutschland von Dr. Ad. Sielberstein 1873).

Brasiovu 10 Novembre st. n. 1875.

Dupa o pausa de siese septemane corpurile legiuitórie ale Ungariei s'au intrunitu de nou, spre a vota si deliberá in fug'a mare bugetulu pre anulu venitoriu si multimea cea mare a proiecteloru de legi, anunciate de catra diferitii ministri. La tempulu seu ne vomu ocupá de totu ce se va petrece si produce in sinulu parintiloru patriei maghiare, d'ocamdata inse venimu a luá notitia speciale despre espectoratiunile séu se dicemu chiaru asecurarile facute de d-lu Tisza in momentulu candu s'a presentatu camerei deputatiloru in calitate de primu ministru.

Camer'a s'a intrunitu joi in 4 Novembre, candu ministrulu presiedinte Tisza, care fu primitu cu vivaturi sgomotóse, rostí de pre fotoliulu de primu ministru urmatóriele cuvinte: „Voiu se pronunciu cateva cuvinte — dise d-lu Tisza, — inse nu cá se schitiszu si indigitezu o directiune noua, ci numai cá se lemurescu doue cestiuni, si anume cestiunea vamale si comerciale si cestiunea bancei. Cu privire la cea de antaiu guvernulu va urmá pre calea ce i-o prescrie legea, si urmandu pre acésta cale, guvernulu este de firm'a credintia, lenga sustienerea territoriului vamalu comunu cá si pana acum, deórece formarea unui territoriu vamalu separatu ar produce o lupta inversiunata pre territoriulu economicu, ceea ce ar causá mai multa stricatiune decatu folosu. Inse de sine se intielege, ca fia-care parte trebue se faca concessiuni; dér guvernulu maghiaru s'a chiarificatu de ajunsu, ca pana unde are se mérga cu concessiunile; elu si-a pusu o stavila, preste care nu va trece nice decatu ca-ci indata ce ar trebui se tréca, atunci territoriulu vamalu comunu ar incetá de a fi mai avantagiosu si s'ar ivi indata necessitatea infiintiarii territoriului vamalu separatu.

Cestiunea bancei este o simpla cestiune economica. Dreptulu Ungariei de a infiintiá o banca nationale independinte nu-lu contesta si nu-lu póte contestá nimenea. Inse cu privire la acésta cestiune guvernulu n'are intru ajutoriu nice o dispusetiune legale; aici elu are de a urmá dupa bun'a sa chipsuire, si precum in tóte lucrurile sale, asiá nice aici guvernulu nu va cautá conflicte, ci va nisuí se mediulocésca o asemena resólvere a acestei cestiuni, incatu creditulu tierei, care si asiá nu se bucura de vr'o mare valóre, se nu se sguduia. — Cu privire la celelalte cestiuni guvernulu n'a promisu nici-odata ca va face minuni, ci a promisu, ca va lucrá din respoteri intru delaturarea treptata a reului esistentu."

In siedintiele ce s'au tienutu dela redeschiderea dietei incóce nu s'a ivitu nimicu mai momentosu; de insemnatu este numai, ca se ocupa sectiunile camerei cu discussiunea loru. Intre aceste proiecte suntu in prim'a linia ale lui Tisza referitórie la reform'a legei municipali si a celei comunali, despre cari amu vorbitu in numerulu precedentu. Intre celelalte mai suntu de memoratu proiectele de legi despre conventiunea comerciale cu Romani'a codicele penalu si proiectulu de lege despre introducerea cununiei civile. Ce se atinge de proiectulu din urma, elu este mai multu o imitatiune a legii despre cununi'a civile din Austri'a. In prim'a linia se reguléza cununiele sectei asiá numitiloru nazareni, la cari cununiele suntu identice cu concubinatulu. De aici inainte, resp. dela intrarea in viétia a acestui articlu de lege, nazarenii voru fi obligati a si inchiá actulu casatoriei inaintea auctoritatiloru civili. Totu asemene va avé a se procede si in acele casuri, candu se va inchiá unu actu de casatoria intre unu crestinu si 1 judanu. Intre crestini se admite cununi'a civile numai in acele casuri, candu dispensatiunile ingreunéza cununi'a séu o facu chiaru impossibile.

Fiindu ca vorbiramu aici despre agendele, ce camer'a deputatiloru Ungariei va avé se delibere in tempulu celu mai deaprópe, si fiindu ca inregistraramu si espectoratiunile d-lui Tisza facia cu cestiunea vamale si cea a bancei nationale, se vedemu acum ce atitudine mai observa diurnalele maghiare facia de aceste grave cestiuni. Vechiulu diurnalu deakianu „Pesti Naplo" sustiene tocmai contrariulu dela aceea ce dise d-lu Tisza. Acestu organu dice intre altele: „Cestiunea vamale este cestiunea imbunetatirei starii nóstre materiali, a restaurationii ecuilibriului in averea statului, a reformei dariloru, a independintiei economice, a desvoltarei diferiteloru ramuri sociali, a esistintiei guvernului si a viitoriului natiunei. Si déca vomu avé in vedere numai interessele economice si viitoriulu natiunii maghiare, este cu nepotintia cá se nu ne declaramu pentru unu territoriu vamalu separatu si independentu. Si guvernulu nu vrè acést'a, cu tóte ca nu ne spune, ca din ce motivu, de buna sama se teme de complicatiuni si i frica se nu-si pregatésca caderea, cu tóte ca aici e vorb'a mai multu de caderea Ungariei, decatu de caderea unui guvernu... Va se dica Ungari'a nu se póte desface de Austri'a, éra Austri'a s'ar' poté desface déca ar' vrè, inse ea are atat'a minte, incatu se mai sustiena acésta stare de lucruri pana candu vulturii ei se voru mai poté saturá din ficatii sangerandi ai corpului nostru... Guvernulu ungurescu, cá se nu-si arete goletatea slabitiunii si impotintiei sale se pronuncia pentru reinnoirea conventiunii vamali de pana acum, asteptandu cá din gratia niscari concessiuni; inse se scia guvernulu — adauge numit'a fóia — ca interessele patriei nóstre pretindu cu urgintia separarea territoriului vamalu, deórace o politica vamale, ce ar' poté se multiumésca pre deplinu aceste interesse, nu se póte aflá decatu pre acésta base."

Cum se schimba tempurile, si apoi cum se mai schimba si ómenii, incatu abiá dupa nume i mai poti cunósce si destinge! Mai eri alalta-eri cine luptá mai cu infocare pentru infiintiarea bancei nationale si pentru crearea unui territoriu vamalu separatu pentru Ungari'a, éra astadi cine este mai blandu cá d-lu Tisza in acestu respectu. Chiaru si deakistii, cari au facutu impacatiunea cu Austri'a sub conditiunile sustatórie, si pre cari d-lu Tisza ii combateá cu vehemintia si pertinacitate, — chiaru si dinsii declara a fi satui de acésta stare de lucruri, pre care inse d-lu Tisza voiesce a o sustiené inca vr'o diece ani. Cam curiósa schimbare de principie si idei, inse pana acum este adeverata.

Activitatea sasiloru in caus'a arondarii fundului regiu dupa basea defipta de universitatea sasa din an. 1873 si de maioritatea scaunului Sibiiului din sied. tienuta in Octobre cresce mereu in proportiune progressiva cu oportunitatea tempului.

Representanti'a scaunului Sibiiului in siedinti'a din 4 Nov. a. c. inca a decisu, cá se tramita una deputatiune la Maiestatea Sa si la ministeriu in Buda-Pest'a, cá deodata cu celelalte deputatiuni din cercurile fundului regiu se-si redice vocea pentru dreptulu de intregitatea territoriale si ordinea municipale deosebita in fundulu regiu, care dreptu e baseatu pe legi si tractate. Minoritatea comissiunii prin d. adv. Preda propuse trecerea la ordinea dilei, ca tramiterea deputatiunii nu e in interessulu intregului poporu, ci numai alu sasiloru.

Deputatiunea totu se alese si stà din 4 sasi alesi: Gustavu Kapp dep. dietale, Dr. W. Bruckner adv., Georgiu Hann si Mathias Holzinger tiereni. Sasii se folosescu de promissiunea min. Tisza din 2 Martiu, ca se va tiené numai de legi cá de

o stea conducatória, si misca acum tóte, pentru-cá diet'a ung., care in 1868 a recunoscutu prin lege art. de uniune territoriulu fundului regiu cá territoriu administrativu deosebitu si nedespartitu pe basea art. de l. din 1791, se reguleze acum fundulu regiu prin o lege propria pentru elu, care se cuprinda si organisarea si drepturile administratiunii in semneloru, districteloru si cetatiloru, precum si cerculu de dreptu alu universitatii natiunii sasesci, care se se sustiena in cerculu de activitate dupa art. XIII 1791. Esta e scopulu miscarii si tramiterei deputatiuniloru sase la Mai. si ministeriu.

Fiindu ca sasii, precum vedemu, pasiescu cá natiune sasa, éra nu cá poporu solidariu alu fundului regiu egalu indreptatitu, ceilalti se afla ingrigiati si póte, ca si ei voru pasi la locurile mai inalte, cá din fundulu regiu se nu devina unu Saxenland exclusivu, ci se remana dupa natur'a lui primitiva terenu comunu cu drepturi egali pentru toti locuitorii lui. — Intre proiectele de l., ce se voru propune la diet'a de acum, tocma se insira si proiectulu de lege despre regularea fundului regiu, prin urmare ceilalti conlocuitori ai fundului regiu voru bate si ei ferrulu pana ce e caldu, pentru egalitatea drepturiloru. —

Universitatea fundului regiu inca e convocata pre 22 Nov. a. c. si s'au si inceputu alegerile deputatiloru la conflexulu universitatii. Tocma primimu presciintiarea urmatória din Sabesiu:

Sabesiu, in 1 Noemvre 1875.

Asta-di representanti'a scaunului a tienutu adunare. Desbaterile au tienutu inainte si dupa amea-di pana tardiu. Obiectele au fostu numerose si interesante, Representantii romani s'au portatu in multe cestiuni barbatesce. Scaunulu a alesu pre dd. Dr. Stef. Pecurariu adv. si J. Bolog'a consiliariu, deputati la universitatea din Sibiiu. Corespundinti'a detaliata va urma la tempulu seu, asceptandu inca adunarea comunitatii nóstre.

Coresp.

In numerulu precedentu vediuramu resunetulu romanescu la ide'a unguréscа a contelui Bethlen, relativa la infratirea poporului romanescu cu celu unguresсu, acum se vedemu si unu resunetu unguresсu, la o idea romanésca. — Diariulu „Trompett'a Carpatiloru“ vorbindu intr'unu articlu despre bancrutarea statului turcescu si despre daunele ce acésta bancrutare le aduse statului romanu, recomendà atentiunii legislatoriloru si juristiloru romani si straini urmatóriele idei respective intrebari: N'ar fi óre cu dreptu, cá Romani'a se platesca pre venitoriu numai diumetate din tributulu seu ce l'a platitu pana acum Turciei? Cu ce dreptu partile locuite de romani formédia astadi parti intregitórie ale Turciei? Pentru ce s'a ruptu dela corpulu Romaniei Borseculu si valile Carpatiloru pana la Mehadi'a? Cu ce dreptu se vendù Basssarabi'a la Russi'a si Bucovin'a la Austri'a? — Respunsulu diuriului „Kelet“ la aceste intrebari este cam acest'a: Poftimu domniloru, cercati a si realisá aceste idei si apoi veti vedé cum bagamu in Dunare cu unu batalionu de honvedi tóta óstea romana.

Precum se vede, turcii nu vreau se dè crediementu asecurariloru de pace facute de guvernulu romanu. Precum cetimu in diariele romane si straine, concentrarea trupeloru romane pentru manevrele de tómna a datu ansa guvernului turcescu de a ordoná in porturile dela Galati, Brail'a si Giurgiu cate unu vaporu de resbelu. Ridiculóse dispositiuni aceste pentru evitarea unui periclu asiá de mare. Déca din intemplare ingrigirile turcesci ar avé vre unu temeiu, atunci dieu dicemu, trei simple vapóre, nu ar' poté impedecá unu asemene periculu.

Diurnalulu italianu „Rome“ trage diosu o perdea de pre cointielegerile, ce au avutu imperatulu Wilhelmu, candu cu visit'a facuta in Milanu, cu regele Italiei Victoru Emanuele. „Rome“ descopere din fontan'a unui diplomatu ca: „convorbirile ambiloru suverani n'au avutu de obiectu politic'a bisericésca, ce va se o urmedie Itali'a. Acumu recunoscu cei dela Berlinu, ca Itali'a are aceasi tienuta si ca considerandu-se unele dificultati nu se póte cere dela acésta potere pasire energica, care ar' poté stricá scopului. Inse cestiunea ce au de urmatu in politic'a orientale s'a discutatu intre suverani, déca nu cumva s'a si fipsatu. Prusi'a adeca in cointielegere cu Russi'a vré a miscá pe Itali'a, cá se se alature la politic'a loru séu celu pucinu se remana neutrala, cu scopu de a isolá pe Franci'a si Angli'a. Prin urmare unchiulu Wilhelmu a representatu interessele nepotu-seu Alesandru. Asta ar' intari si dispositiunile facute, dupa cari imperatulu Russiei in decursulu ernei acesteia e se vina in Itali'a. Ce se tiene de Austri'a, ea in fine se va sacrificá, precum ast'a si fara de acea se scie.“ — Austri'a inse se afla in caus'a orientale de acordu cu poterile nordice.

In caus'a orientale.

— Dupa amenintiarea fóiei oficiale din Petropole cu cuvintele: In totu casulu starei triste a poporatiuniloru crestine din Turcia trebue se se puna capetu, se scrie acum din Constantinopole, ca in 3 Nov. ambasadorulu rusescu, generalulu Ignatieffu a avutu una audientia de 2 óre la sultanulu, in care i-a explicatu sultanului administratiunea cea rea din imperiului lui si nemultiamirea supusiloru, starea decadiuta financiaria si urgenti'a de a se introduce reforme. Mai lipsesce, cá si gen. Ignatiefu se pasiésca, cum pasise Mencicoff, inaintea divanului turcescu cu notele cearului. In cercurile turce domnesce mare neodihna acum, din causa, ca cu midiulócele calculate nu se potu paciui provinciele resculate.

In Berlinu inca esira comunicate officióse totu de soiulu officiósei din Petropole, ca simtiulu Europei civilisate trebue se se inflacare de nou si se siléscа pe regimele conducatorie la pasi, cari lesne s'ar' poté indrepta in contra durarii mai departe a imperiului osmanicu.

Officialulu „Wiener Abendpost“ dice, ca art. fóiei din Petropole numai explica negotiarile diplomatice actuali, dér' nu anuncia nóue fase in situatiunea politica, neci vreo schimbare a atitudinei Russiei privitória la nóu'a stare de lucruri.

„Times“ inca scrise dela Mostar, ca consulii poteriloru suntu de parere, ca pórt'a se afla in nepotentia de a innadusi rescól'a, si ca sprigiunulu poteriloru s'ar' paré inevitabile. Acum se mai scrie, ca dupa revist'a trupeloru ruse dela Kiew prin Cearulu, ele fura expediate cu drumulu de feru spre Fruntariele Bucovinei si Romaniei si la Kiew sosescu alte nóue trupe din fundulu Russiei provediute cu cele de lipsa. Russia dér' se pregatesce pentru ori ce impregiurari.

„La Republique“ din Franci'a pune mare gravitate pe dechiararea officiala din Petropole, asemenandu-o cu depesi'a lui Gorceacoff din 1858, tramisa representantiloru rusi din strainetate, inse asta de acum are caracteru de engagementu, prin urmare campani'a diplomatiea intreprinsa supt rescóla din Hertiegovina, care se parea inchisa, ér' e redeschisa.

„Montenegrulu“ a intratu cu Pórta in negotiari, cá se -lu lase in nedependintia pentru totu deuna prin ajutoriulu poteriloru. Pórta ar' indeplini pretensiunile Montenegrului, déca acesta se va decide ai procura vreunu contingentu pe tempulu de resbelu.

In Serbi'a e conchiamata pe 30 Novembre scupcina si se astépta dela spiritulu ce domina acolo a face asemene pretensiuni de nedependentia, déca nu de extenderea granitieloru.

Cartile romanesci sub interdictulu ministrului unguresсu.

Curióse aparitiuni, remarcabile prin drasticitatea loru, s'au ivitu pe terenulu invetiamentului — nisce aparitiuni, care trebue se traga atentiunea fia-carui omu de litere. Pe neromanulu se 'lu frapeze, eara pe romanulu trebue se 'lu imple cu mahnire.

Cum se nu se mahneasca romanulu, candu vede, ca in midiuloculu romaniloru se ridica institute superiore straine eara institutele romanesci suntu amenintiate cu distrugere?! Cum se nu se mahneasca romanulu candu vede, ca in Clusiu s'a infiintiatu o universitate maghiara, in Cernauti una germana, si se sustienu, anume cea din urma mai numai cu bani romanesci, pe candu invetiamentulu de prin scólele nostre se dificulteaza cu felu de felu de dispositiuni arbitrare?! Intemeiarea universitatiloru straine deja calificata ca o espeditiune morala pentru desnationalisarea romanului. Ce vomu dice déra candu alaturi cu aceste espeditiuni indreptate in contra romanitatii, vedemu si alte manopere deprimetoare pentru noi cum este mai antaiu oprirea subventiuniloru, ce le-au avutu institutele nóstre, apoi **Interdictulu** pusu asupra cartiloru romanesci.

Constatamu cu durere ca numerulu cartiloru puse sub interdictu s'au maritu prin recent'a oprire a celoru patru tomuri din cartea de lectura de A. Pumnulu, din motivu „ca elu mistifica faptele istorice si propaga ura de rase prin tendintia sa neloiala si antipatriotica.“ Vin'a lui Pumnulu consta dora numai intru aceea, ca totu ce a scrisu elu in aceste lecturare, a reprodusu dupa alti autori, si anume a reprodusu fragmente istorice din diferiti cronicari si scrietori romanesci, mai departe biografii d'ale barbatiloru din trecutu si din presentu, lucruri dintre care cele mai multe au trecutu deja in imperiulu istoriei.

Daca in aceste scrieri se banuescu si se tragu la indoiala unele passagie, a caroru unicu defectu dora consta intr'aceea ca spunu mai multu adeveru, de catu li convine strainiloru, atunci demnitatea cere ca se se caute unu altu campu mai corespundietoriu pentru o asemene lupta, dara nu scóla, in care, celu pucinu la noi, nu se face politica. Daca este odata principiulu, ca o carte, care mistifica faptele si propaga ura de rase, se fia delaturata din scóle, apoi dieu nu scimu cum ar' poté infrunta acestu principiu tóte manualele de Istori'a Ungariei scrise in limb'a maghiara si cea germana, care suntu astfelu scrise in catu ori-ce nemaghiaru trebue se si iasa din piele, candu le cetesce. Se nu citamu altu esemplu decatu numai modulu cum se descrie revolutiunea lui Hora din 1784 si comand'a lui Jancu din 1848. Si unulu si altulu se califica de banditi si de conducetori de bande talharesci. Sa nu vorbimu de Jancu, pentru ca purtarea lui si rolulu, ce la jucatu, nici nu pote veni in comparati'a ce voimu se o aducemu aci. Sa remanemu numai la Horia si se-lu aducemu in comparatia cu Dozsa. Déca Horia nu à fostu condusu de nisce idei mai nobile decatu Dozsa, apoi de siguru mai inferioru de catu acesta n'a fostu si totusi Dozs'a nu se numesce banditu si nice Curutii lui nu se califica de talhari. Ei bine unde e logica aci. Pe unulu se 'lu terfelimu si pe altulu se 'lu stracuramu écca esia numai, cá se nu dicemu ca nu l'amu pomenitu in istoria. Istori'a, déca vre se fia drépta, trebue se intrebuintieze un'a si aceeasi cumpana atatu cu Stanu catu si cu Istvan. Ori ce scriere care pe István lu inaltia si lu glorifica, eara pe Stanu lu tiresce prin tóte murdariile nu se póte subtrage de obiectiunea „ca mistifica faptele istorice si ca propaga ura de rasa“ si acésta obiectiune se pote tipari la finea mai a fia-carui manualu de Istori'a ungurésca.

Déra se nu mai pierdemu vremea cu asemine deductiuni, ca-ci scimu ca nu aceasta e causa adeverata a interdictului, ci asta e numai unu pretextu. Caus'a cea adeverata e faptulu, ca se scie lips'a de manuale ce esistu, si asiadara o trasetura de condeiu, unu simplu veto, suntu in stare a causa mii de dificultati si a face desvoltarea intelectuala in scólele nostre aprope imposibila. Asta este caus'a cea adeverata ce a datu ansa la asemeni dispositii, cum vedemu ca dela unu timpu incóce se tienu lantiu.

Noi dicemu ana si buna, ca asemine mesuri nu -su nici de cum compatibile cu misiunea ce au institutele de invetiementu. Sciintiele au de a respandi civilisatiunea, si cei ce facu dispositiuni, cá cele discutate mai susu, se vede, ca nu au atatu interesu de sciintie, catu de politica.

Fiindu asia, n'avemu decátu se ne unimu cu esclamatiunea unui barbatu ilustru pe terenulu invetiementului **„ca sciintia, ce se degradiaza a deveni tereitórea politicei, 'si pierde misiunea sa civilisatória.“**

p.

Sibiiu 2 Novembre 1875.

In 31 Octobre a. c. petrecuramu la locasiurile eterne pre unu iubitu confrate si amicu alu nostru, pre d. Ioane Tulbasiu, fostu secretariu la directiunea regia de aici, carele dupa unu scurtu si greu morbu de plumani, repausà in 29 Octobre a. c. in etate de 59 ani. Pierderea acestui barbatu de caracteru solidu si nobilu, activu, zelosu si conscientiosu in officiulu seu, o deplangemu cu totii, cari amu avutu ocasiune alu cunósce mai de aprópe. Lacun'a causata in corpulu nationale prin pierderea aceluia, intre impregiurarile actuali, inca este greu de a se poté reparà. Cortegiulu, ce i-a petrecutu remasitiele pamentesci, pana la mormentu, a fostu unulu dintre cele mai alese si mai numeróse. Protopopulu I. P. Rusu cá pontificante la acestu actu tristu, a pronunciatu la mormentulu prea amatului confrate, unu discursu funebrale petrundietoriu, carele a storsu lacrime de dorere din ochii tuturoru acelor'a, carii au cunoscutu pre re-

pausatulu, si l'a sciutu stimá si apretiuí, pentru frumósele-i cualitati si virtutile lui nationale, patriotice si civile.

Ioane Tulbasiu, s'a nascutu in 1816 din parinti romani granitiari, in comun'a militaria Vestemu, comuna, ce a apartienutu fostului regimentu romanu de granitia I. Densulu si-a facutu studiale normali si gimnasiali in Blasiu, ér' studiale juridice le-a absolvatu la academi'a regia din Clusiu cu successu laudabilu. In 1841 s'a aplecatu cá practicante la Tesaurariatulu regiu din Transilvani'a. Prin diligenti'a, zelulu si activitatea sa, inaintà in officiu publicu din gradu in gradu, pana candu in urma, in recunóscerea meritelorú si servitialoru sale publice, se promovà la insemnatulu postu de secretariu la directiunea finantiaria regia desici. In totu tempulu servitiului seu publicu de 34 ani, dovedi zelu, acuratetia si diligentia, prin care -si procurà stim'a si respectulu superioriloru si collegiloru sei. — In 1861, participà la conferinti'a nationale tienuta in Sibiiu. Participà cá deputatu alesu, la diet'a din Sibiiu din 1863/4 si la diet'a din Pest'a. Prin votulu de incredere a adunarei gen. a representantiloru din comunele fostului regimentu romanu de granitia I, se alese de membru alu comitetului scolastecu granitiarescu si in urma in 1874, se alese de vice-presiedinte alu aceluiasiu comitetu. Adunarea generale a Associatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, in 1868 lu alese pre repausatulu la postulu onorificu de membru ordinariu alu comitetului Associatiunei transilvane. Fù alesu si realesu in mai multe ronduri de membru ordinariu alu senatului scolastecu protopopescu din protopopiatulu gr. cat. alu Sibiiului. Densulu satisfacù cu indatinat'a-i accuratetia, diligentia si conscientiositate oblegamentelorú si sarcinelorú impreunate cu acele demnitati nationali si posturi onorifice.

Din famili'a defunctului, si-a trasu originea barbati distincti si pre terrenulu servitiului militariu, dintre acestia intre altii vomu amentí aici numai pre repausatulu maioru Tulbasiu, carele a fostu unchiu alu aceluia.

Acestu fórte modestu monumentu venimu deci alu depune din profundulu animei nóstre, memoriei defunctului nostru amicu si confrate, caruia ii dicemu: „Se-i fia tierin'a usióra si memori'a binecuventata!!"

V.

Adunarea generala a Reuniunei femeiloru romane din Brasiovu se va tiené conformu §-lui 8 din statute Vineri in 3/19 Nov. 1875 la 10 óre a. m. in sal'a cea mare a gimnasiului romanu gr. or. din Brasiovu.

On. dómne membre ale Reuniunei si tóte dómnele, care se interessédia de prosperarea acestui institutu romanescu, suntu invitate, a participá la acésta adunare, precum si la servitiulu divinu, ce se va tiené in aceeasi di pe la 8 óre a. m. in beseric'a dela St. Nicolae din Scheiu pentru serbarea onomasticei Maiestatii Sale imperatesei si reginei nóstre Elisabeta, patrón'a Reuniunei.

Brasiovu 5 Novembre 1875.

Comitetulu Reuniunei femeiloru romane.

Vien'a in 5 Novembre 1875.

Comitetulu societatiei „Romani'a Juna" din Vien'a aduce prin acést'a la cunoscinti'a onor. publicu, ca dela 12 Novembrie st. n. (31 Octobre st. vechiu) an. c. cabinetulu seu de lectura, aflatoriu pana acuma I Kölbergasse 3 se stramuta, sub adress'a VII Kirchberggasse 5 unde rogamu a ni se tramite foile si correspondintiele.

Ne folosimu de acésta ocasiune spre a vi esprimá osebitele nóstre multiumiri pentru generositatea cu care ne a-ti sustienutu si a ve rogá a ne acordá si pre venitoriu aceasi bunavointia.

Pentru comitetu:

V.-presiedintele: Fagarasianu. Secretariu N. C. Hanganutiu.

Noutati diverse.

— Subsecretariulu de statu in ministeriulu de comerciu Eduardu Horn, de nationalitate judanu, care fù o eminenta capacitate financiaria si comerciala in Ungari'a, repausà in 2 Nov. a. c. regretatu de ai sei.

— Unu crivetiu rece in tempu ploiosu ne strapuse mai bine de o septemana in érna, cu nea grósa, care a albitu totulu, érn'a pe aici amenintia a fi permanenta. Intocma se scrie si din Romani'a, unde temperatur'a inca e cu 2 grade deasupra zerului si unde porumbulu inca nu s'a culesu totu, neci s'au semenatu pe tóte campurile de tómna. Ma cantitatea zapedii a impedecatu si comunicatiunea calei ferate intre Brail'a si Buzeu dupa „Monitoriu." Numai eri alaltaeri se mai topí incatva, cá si pe aici. —

— (O depesia din Sibiiu) a diariului „Albina" comunica, ca din caus'a nepregatirii obiecteloru ce se tienu de sfer'a activitatii Congressului nationalu, si din caus'a tempului de iérna inaintatu, Congressulu nationalu nu se va convocá pana la anulu venitoriu. Inse pentru aceea consistoriulu metropolitanu bine completatu se afla in deplina activitate.

— (Hymen.) D-lu Alessandru Radu, inspectoru scolariu alu districteloru Covurlui si Brail'a, s'a fidantiatu cu domnisiór'a Pulcheria Oarda, fiic'a de 17 ani a unui mare proprietariu din districtulu Covurlui. Aducandu acésta scire la cunoscinti'a amiciloru d-lui Radu, pentru cá celu pucinu in spiritu si anima se partecipe la bucuri'a dinsului, dorimu cá D-dieu se-i binecuvente acestu pasu momentosu si viéti'a conjugale in care va intrá, se-i fia plina de fericire.

— (Falimente). In Londonu au facutu falimente in dilele trecute mai multe case si inca cu passive de dieci de milióne. Asia in Berlinu si Russi'a. Rele semne.

— Strusberg, regele de cali ferate intre altele si la cele din Romani'a, arestatu in Petruburg, candu se intorcea din Moscua, inca fù declaratu falitu de tribunalulu de comerciu din Prag'a. Acum la burs'a din Berlinu s'a respanditu scirea, ca tribunalulu din Berlinu inca a fostu recercatu pentru licuidarea judeciale a bunuriloru Dr. Strusberg. Intre posturile tabulari de detorie se afla si societatea drumului de feru romanu cu 1,750,000 taleri. „Narodni Listi" dice, ca passivele lui ar' suí la vro 16 milióne, altii le punu la 25 milióne. Óre cumu voru reesi cei cu pretensiunile de desdaunare? —

— Officialii dela calea ferata orientale, cari nu sciu bine maghiar'a, voru primí dela 1-a Ian. 1876 demissionari, asia scriu foile maghiare din Pest'a.

— (Tractatu comerciale). Itali'a tramise in Vien'a pe Luzzati, plenipotentiatu a tractá cu regimele austriacu pentru unu tractatu comerciale, si pertractarile definitive se voru tiené in Rom'a. Asta face, cá conferintiele de vama Austro-ungare se se readune, spre a defige instructiunile definitive pentru plenipotintele austriacu.

(O Rogare). In numerulu precedentu amu fostu disu intre altele, ca noi astfelin intielegemu libertatea invetiamentului in statulu ungurescu, cá si Romaniloru se li se fia ertatu a promóve cultur'a nationale romana prin manuale romanesci in forma si in spiritu, éra nu prin manuale ce contienu doctrine necompatibile cu sentiulu romanului si chiaru insultatórie pentru demnitatea lui. „Kronstädter Ztg." luandu notitia despre acésta justa cerere a nóstra, dice cu pucina emfase si cu unu aeru de parintésca intieleptiune, ca cererea nóstra ar' fi plausibila, déca n'am trece preste limitele „admissibilelui." Rogamu deci pre onorat'a redactiune a acestui onoratu organu, cá se ni spuna, ca pana unde se intindu aici limitele „admissibilelui," au nu cumva pana unde se intinde si capriciulu si arbitriulu domniloru, cari emitu interdictele asupra celoru mai innocente manuale romanesci?

Concursu.

Devenindu vacante unu stipendiu de 500 fl., destinatu pentru unu ascultatoriu de technica, pentru conferirea aceluia, se publica concursu cu terminulu pana in **25 Novembre c. n. 1875.**

Concurentii la acestu stipendiu, au de a-si substerne incóce pana la terminulu indigitatu, respectivele concurse, provediute cu carte de botezu, cu testimoniu de paupertate, cu testimoniele scolastece de pre semest. II anulu scol. 1874/5, cum si cu adeverintia de inmatriculare pre anulu scol. cur. 1875/6.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Associatiunei transilvane, tienuta la Sibiiu in 2 Novembre c. n. 1875.

„Concursu."

Devenindu vacantu postulu de notariu comunalu in comun'a Cudsiru, impreunatu cu salariu anualu de 300 fl. v. a. cortelu liberu si lemne de focu, pentru ocuparea provisoria a aceluia pana la organisarea viitória municipale se escrie prin acésta concursu, si concurentii se provóca, a-si tramite suplicele instruite cu documentele recerute in terminu de **4 Septemane** dela prim'a publicare a acestui concursu in faci'a oficiósa „Budapesti Közlöny" la subscrisulu magistratu.

Orestbia in 3 Septembre 1875.

3—3 **Magistratulu cetatianu-scaunalu.**

Pretiurile piacei

in 5 Novembre 1875.

Mesura	Specia fructeloru		Pretiulu fl.	Pretiulu cr.
Metretia austriaca-40 cupe	Granu	fruntea	3	54
		midiulociu	3	40
		de diosu	3	12
	Mestecatu		2	80
	Secara	frumósa	2	22
		de midiulocu	2	14
	Ordiulu	frumosu	2	6
		de midiulocu	2	—
	Ovesulu	frumosu	1	54
		de midiulocu	1	46
	Porumbulu		3	—
	Meiu		2	26
	Hrisca		—	—
	Mazerea		4	—
	Lintea		6	—
	Fasolea		1	88
	Sementia de inu		8	—
	Cartofi		—	74
Puntu	Carne de vita		—	18
	„ de rimatoriu		—	28
	„ de berbece		—	14
Centenariu	Seu de vita prospetu		20	—
	„ „ topitu		—	—

Cursurile

la bursa in 9 Novembre 1875 stá asia:

Galbini imperatesci	— —	5 fl.	38	cr. v. a.
Napoleoni	— — —	9	11	„ „
Augsburg	— — —	104	75	„ „
Londonu	— — —	113	70	„ „
Imprumutulu nationalu	—	73	30	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%		69	60	„ „
Obligatiunile rurale ungare		81	40	„ „
„ „ temesiane		81	—	„ „
„ „ transilvane		79	20	„ „
„ „ croato-slav.		85	—	„ „
Actiunile bancei	— —	929	—	„ „
„ creditului	— —	196	—	„ „

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.